

Kielce, dnia 18-06-2024

Znak:PNK.I.4130.136.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr 14/II/2024 Rady Gminy Mniów z dnia 13 maja 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Mniów w całości.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 13 maja 2024 r. Rada Gminy Mniów podjęła uchwałę nr 14/II/2024 w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Mniów. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 20 maja 2024 r. Organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze i w jego toku określił Radzie termin na ustosunkowanie się do zastrzeżeń organu. Rada Gminy w określonym terminie nie odniosła się do zastrzeżeń organu nadzoru.

W ocenie organu nadzoru uchwała narusza prawo w sposób istotny co skutkuje stwierdzeniem jej nieważności w całości.

W podstawie prawnej uchwały Nr LXXI.512.2024 powołany został m.in. art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 poz. 750). Zgodnie z tym przepisem rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;

4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Analiza treści art. 90f ustawy o systemie oświaty prowadzi do stwierdzenia, iż przepis ten określając materię, jaką pozostawiono do uregulowania radzie gminy w drodze uchwały, wyznacza jednocześnie granice upoważnienia ustawowego do wydania aktu prawa miejscowego.

W ocenie organu nadzoru poniżej wskazane postanowienia Regulaminu stanowią regulację naruszającą prawo:

1. w § 1 pkt 8), § 2 ust. 2, § 5 ust. 2 Regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały oraz w załączniku nr 1 do Regulaminu wskazano na nieistniejące już w systemie prawa jednostki „kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych”. Określenie takie jest niezgodne z art. 21 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1198 ze zm.) jak również z art. 90d ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Ustawodawca w art. 90d ust. 4 ustawy o systemie oświaty, możliwość udzielenia stypendium szkolnego kieruje jedynie do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych. Rozszerzając zatem wachlarz adresatów (beneficjentów) w definicji „kolegium” Rada Gminy wykroczyła poza przyznane jej kompetencje, ze względu na fakt uchYLENIA przez ustawodawcę z dniem 1 października 2016 r. kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych;
2. w § 5 ust. 3 i 4 Regulaminu Rada użyła określeń „szkół ponadgimnazjalnych” co stanowi naruszenie art. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe oraz art. 90 d ust. 4 i 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
3. w § 8 ust. 1 Regulaminu Rada ustanowiła obowiązek uzyskania opinii odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium lub ośrodka. Uregulowanie to jest sprzeczne z art. 90n ust. 2 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
4. w § 8 ust. 3 Regulaminu Rada określiła termin składania wniosku o przyznanie stypendium (do dnia 15 września i 15 października w przypadku słuchaczy kolegiów). Regulacja ta jest sprzeczna z art. 90n ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, który stanowi, że wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku: 1) uczniów i słuchaczy szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym, powszednim dniu lutego - do dnia 15 lutego danego roku szkolnego; 2) słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych - do dnia 15 października danego roku szkolnego;
5. w § 11 ust. 5 (błędnie określony jako ust. 2) Rada uzależniła wysokość stypendium od wysokości otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa oraz od ilości złożonych wniosków. Unormowanie to jest niezgodne z treścią art. 90f pkt 1 i art. 90 d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Należy podkreślić, iż żaden przepis ustawy o systemie oświaty nie wprowadza jako jednej z przesłanek otrzymania i wysokości tego świadczenia od wielkości środków otrzymanych na ten

cel z budżetu państwa. Artykuł 90d ustawy jasno określa, komu, w jakim przypadku i w jakich granicach przysługuje pomoc materialna o charakterze socjalnym. Jak natomiast wynika z treści art. 90f pkt 1 wysokość stypendium szkolnego jest zależna jedynie od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1. Brak jest więc podstaw prawnych do wprowadzenia przez gminę dodatkowego kryterium nie przewidzianego przez przepisy rangi ustawowej;

6. Postanowienia § 15, § 16, § 17 Regulaminu dotyczące utraty prawa do otrzymania stypendium stanowią przekroczenie upoważnienia z art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Należy mieć bowiem na uwadze, iż w ramach delegacji zawartej w art. 90f cyt. ustawy, nie mieści się określenie kryteriów cofnięcia stypendium szkolnego.
7. załączniki nr 1 i 2 do Regulaminu stanowiące wzór wniosku o przyznanie stypendium szkolnego/zasiłku szkolnego dla uczniów w zakresie wymogu podania we wniosku nr PESEL wnioskodawcy oraz ucznia w świetle art. 90n ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty narusza zasadę niezbędności w odniesieniu do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Ponadto w informacji dotyczącej ochrony danych osobowych Rada Gminy wskazała, że przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody udzielonej przez wnioskodawcę, podczas gdy rozpoznawanie to odbywa się na podstawie art. 6 ust.1 lit. c RODO.

W okolicznościach rozstrzyganej sprawy zasadność wydania rozstrzygnięcia nadzorczego nie może rodzić wątpliwości. Analiza zapisów analizowanej uchwały wskazuje, że wyeliminowanie jej wadliwych zapisów dezintegruje zapisy całej uchwały i uniemożliwia jej wykonanie. Wydając więc rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie organ nadzoru uznał, że rozmiar stwierdzonych wad uzasadnia stwierdzenie nieważności całej uchwały.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Michał Skotnicki
Wicewojewoda Świętokrzyski